



Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Vacenovice

696 06 Vacenovice 581

Identifikátor školy: 600 115 054

Termín konání inspekce: 5. a 7. leden 2005

Čj.:	12-1031/05-11075
Signatura:	ol7ay104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Vacenovice (dále jen MŠ) je od 1. ledna 2002 příspěvkovou organizací. Zřizovatelem MŠ je obec Vacenovice, 696 06 Vacenovice. Škola sdružuje MŠ s celkovou kapacitou 100 dětí a školní jídelnu s kapacitou 250 jídel. MŠ má čtyři třídy. Ve školním roce 2004/2005 jsou v provozu pouze dvě věkově smíšené třídy s celodenní péčí. V MŠ je zařazeno 50 dětí z Vacenovic. Provozní doba MŠ je od 6:30 do 15:45 hodin.

MŠ pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP).

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu MŠ
- ❖ materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v MŠ
- ❖ průběh a výsledky předškolního vzdělávání v MŠ

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání v MŠ zajišťují čtyři učitelky včetně ředitelky. Pedagogický sbor je kvalifikovaný a stabilizovaný. Práci v MŠ pozitivně ovlivňují pěkné kolegiální vztahy a zájem učitelek o svůj profesní růst. Ředitelka MŠ má vysokoškolské vzdělání zaměřené na učitelství v MŠ. Ve funkci je od roku 1988. Jedna učitelka v rámci programu celoživotního vzdělávání absolvovala specializační studium základy logopedie, které ji opravňuje k prevenci a úpravě narušení komunikační schopnosti u dětí předškolního věku. Tato odbornost je pod vedením Pedagogicko psychologické poradny v Hodoníně účelně využívána při výchovně-vzdělávací práci. Všechny pedagogické pracovnice mají celé pracovní úvazky. Rozložení jejich přímé práce u dětí však vytváří jen malý prostor pro souběžné působení ve třídě, které by sloužilo ve prospěch individuálního přístupu k dětem.

Organizace činnosti a provozu MŠ je formálně vymezena několika řády, které jsou zveřejněny na přístupných místech MŠ a rodiče i zaměstnanci s nimi byli seznámeni. I když některá ustanovení nejsou v souladu se skutečným provozem školy, její chod tím není narušen. Plynulý provoz MŠ zabezpečuje vhodné delegování kompetencí. Všechny pracovnice MŠ mají přístup k potřebným informacím. Pro jejich předávání má škola vytvořený dohodnutý systém, který však komplikuje určitá izolovanost ředitelky od reálného provozu MŠ (samostatná budova ředitelny v areálu zahrady). Pedagogická rada se schází pravidelně podle plánu a projednává v současné době především tvorbu a zdokonalování školního vzdělávacího programu. Z jejich zápisů je patrné, že i když se zabývá pedagogickými problémy, tak vzhledem k méně účinné kontrole plnění stanovených závěrů neposkytuje dostatečné množství podnětů potřebných ke zkvalitňování pedagogického procesu.

Při řízení ředitelka uplatňuje své dlouhodobé zkušenosti. I když se často zúčastňuje vzdělávacích akcí, svoji vlastní práci příliš neinovuje. Při řízení se opírá o stabilizovaný kolektiv pracovnic, který cílevědomě stmeluje. Ve výběru vzdělávacích akcí ponechává zaměstnancům volnost a jejich účast koordinuje převážně jen vzhledem k finančním možnostem školy, méně z hlediska odborných potřeb učitelek a naplňování ŠVP. Zařazovány jsou více metodické akce zaměřené na oblasti jednotlivých výchov než na psychologické a pedagogické problémy dětí. Získané informace ze vzdělávání pozitivně ovlivňují většinou

jen dovednosti učitelek v rámci výchovných činností, méně jejich celkový odborný růst a styl práce s dětmi.

Kontrolní a hospitační činnost je realizována v souladu s plánem. Ředitelka ji provádí nahodilými vstupy i prostřednictvím plánované hospitační činnosti, ve které jsou zřejmé určité stereotypy. Vzhledem k málo diferencovaným cílům, nedostatečnému vyargumentování nedostatků v práci a nejednoznačnému stanovení závěrů hospitační činnosti příliš nepřispívá k metodickému vedení učitelek.

Kritéria pro přidělování osobních příplatků jsou stanovena a umožňují diferencované hodnocení zaměstnanců. Systém sebehodnocení v MŠ není zaveden.

Personální podmínky MŠ mají dobrou úroveň a umožňují realizovat ŠVP.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je účelová budova pavilónového typu, umístěná v klidném prostředí obce uprostřed rozlehlé školní zahrady. Zahrada je udržovaná, účelně a vkusně vybavená pro činnosti dětí.

Pro předškolní vzdělávání ve školním roce 2004/2005 je využívána jen část budovy MŠ. Vyzdobení prostor MŠ je podnětná a svým dobovým vybavením a zařízením vhodně připomíná a prezentuje tradice obce. Chodby i šatny jsou vyzdobeny pracemi dětí a učitelek. Třídy jsou vybavené starším, přiměřeně vysokým nábytkem a účelně členěné. Dobře zařízené hrací kouty tvoří přirozené a podnětné prostředí pro osobnostní rozvoj dětí. Jsou účelně vybavené zastaralejšími i moderními hračkami, hudebními pomůckami, výtvarným materiálem, audiovizuální technikou i dětskou literaturou. Veškeré pomůcky jsou dětem volně přístupné. Dětský nábytek odpovídá tělesné výšce dětí. Volná třída, která slouží jako tělocvična, je sice velmi dobře vybavená tělovýchovným náradím, ale málo využívána. Pomůcky pro pohybové aktivity jsou v běžných třídách zastoupeny jen v malém množství.

Materiálně-technické zařízení a jeho využívání ředitelka kontroluje. Jeho doplňování a obnovování plánuje v souladu se vzdělávacím programem. Část prostor MŠ je využívána pro účely jiných organizací.

Materiálně-technické podmínky školy jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

ŠVP je zpracován v souladu s *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání* č.j. 14 132/01-22 (dále jen RPPV). Jeho struktura včetně stanovení obecných cílů a záměrů vzdělávání nejsou zatím zcela ujasněny z hlediska osobnostního rozvoje dětí. Obsah vzdělávání je rozpracovaný na základě dílčích cílů podle vývojových oblastí dětí pro obě třídy jednotně. Tento způsob částečně omezuje potřebnou diferenciaci při stanovování úkolů a obsahu činností pro konkrétní děti jednotlivých tříd. Kontrolu naplňování vzdělávacího programu provádí ředitelka na základě plánu hospitační činnosti a také namátkově. Hodnotící kritéria pro sledování plnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů škola v současné době nevyužívá. Evaluační systém není zatím funkční.

Povinnou dokumentaci i dokumentaci k naplňování programu vede MŠ úplně a průkazným způsobem.

Organizace dne je stanovena jednotně pro obě třídy. V časovém rozvržení činností přetrvává určitý stereotyp. Spontánní a řízené činnosti byly časově vyvážené, učitelky však při nich

někdy méně respektovaly vývojové potřeby jednotlivých dětí. Intervaly mezi jídly i doba pobytu venku byly dodržovány. Zavedený pitný režim byl dostatečně využíván. Respektována byla i individuální potřeba odpočinku dětí. Nevhodně však byl zařazen logopedický kroužek, který následoval bezprostředně po obědě. Při jeho organizaci vznikaly zbytečné prostoje a byl narušen přirozený biorytmus dětí.

Informační systém ve vztahu k rodičům je účinný. O činnosti MŠ se rodiče mohou informovat prostřednictvím nástěnek, informativních schůzek, odborných přednášek a četných aktivit MŠ. Přirozené rozhovory s učitelkami při každodenním přivádění dětí či účast rodičů při ranních hrách ve třídě jsou využívány velmi zřídka.

Průběh a výsledky spontánních a řízených činností

Při plánování výchovně-vzdělávací práce vycházely učitelky ze stanovených dílčích cílů a společných témat ŠVP, které nevytvářely dostatečně integrované celky. Úkoly byly zaměřeny převážně na poznávací složku rozvoje dětí a málo diferencované k jejich individuálním schopnostem, s výjimkou dětí s odkladem školní docházky. Průběh činností byl veden tradičním způsobem s využitím klasických poznávacích metod a forem práce. Učitelky se více soustředily na přípravu a realizaci řízených činností. Aktivní situační učení se při práci s dětmi objevovalo výjimečně, převážně jen při skupinově organizovaných činnostech.

Spontánní činnosti probíhaly ve vymezeném čase při ranním scházení dětí. Byly organizovány jen na základě jejich zájmů, bez výraznější podpory učitelek, což ovlivňovalo jejich obsah i celkový průběh. Ke hře děti dostatečně motivovalo prostředí tříd a volně přístupné hračky. Vybíraly si mezi hrou a skupinově řízenou činností. Svoji spontaneitu rozvíjely převážně ve volném prostoru třídy, kde měly dostatek příležitostí pro seberealizaci, rozvíjení fantazie a představitosti. Hrály si v menších skupinkách a vhodně využívaly pomůcky. Někdy však vzhledem k nedostatku zkušeností a podnětů nedokázaly své hry delší dobu rozvíjet a docházelo tak k jejich častému střídání. Mezi sebou děti přirozeně komunikovaly i přesto, že učitelky jejich řečový projev cílevědomě nerozvíjely. Atmosféra byla přátelská a spolupracující. Kultivované a klidné vystupování většiny učitelek bylo dětem příkladem. Děti byly hodnoceny pozitivně, ale málo adresně. Pravidla společného soužití nebyla dostatečně upevňována. Drobné konflikty dětí byly řešeny převážně formálně, bez jejich aktivního zapojení. Průběh spontánních činností negativně ovlivňovalo jejich společné ukončování, což nedovolovalo dětem rozehranou činnost vždy dokončit.

Řízené činnosti byly organizovány většinou hromadně ve stejném tempu a čase, bez ohledu na individuální předpoklady dětí. Pro aktivizaci byla využívána převážně vnější motivace, která nedostatečně reagovala na aktuální situaci ve třídě a na přímé zkušenosti a emoční prožitky dětí. Práce byla více zaměřená na jejich výkon. Děti přejímaly většinou hotové poznatky od učitelek a pasivně plnily zadané úkoly. Větší prostor pro sebeuplatnění a samostatnost měly při skupinových činnostech organizovaných v rámci spontánních her. Do nich se zapojovaly podle svých zájmů a potřeb a projevovaly se při nich autonomněji. Při výtvarných a pracovních činnostech uplatňovaly své nápady a zkušenosti, aktivním učením při nich získávaly nové dovednosti. Měly více příležitostí ke komunikaci. Otázky, které jim byly kladené při skupinových i frontálně řízených činnostech je však neprovokovaly k rozvíjení myšlení ani souvislého vyjadřování. Učitelky přistupovaly k dětem vlídně. Jejich hodnocení však nemělo příliš povzbuzující charakter a většinou neprovokovalo k dalšímu rozvíjení činnosti.

Průběh spontánních i řízených činností byl na dobré úrovni.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti a pěstování tělesné zdatnosti a obratnosti dětí byly během dne rozvíjeny méně v důsledku malého vybavení tříd tělovýchovnými pomůckami. Rozvoji grafomotoriky věnovaly učitelky důslednou pozornost. Většina dětí měla dostatečně upevněný správný úchop tužky i příborů. Společenské chování a úroveň vztahů včetně zdvořilostních návyků byly přiměřené věku. Děti byly většinou samostatné, někdy však byly zbytečně obsluhovány dospělými (zejména v šatně). Jejich komunikační schopnosti byly na dobré úrovni. Děti byly komunikativní a přirozeně navazovaly kontakt mezi sebou i dospělým. Vzhledem k malé důslednosti učitelek neměly dostatečně upevněné hygienické návyky.

Poznatky dětí o jevech okolního světa a přírodě byly přiměřené jejich možnostem. Rozvoji myšlenkových operací přispívá i příležitostné využívání počítačových her. Pro rozvoj fantazie a představivosti měly děti vytvořený větší prostor v rámci spontánních činností. Při řízených činnostech se více podřizovaly, což bylo způsobeno zvolenou organizací a stylem práce.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* ze dne 8. listopadu 2001 a její *dodatky č. 1. a č. 2.* ze dne 8. listopadu 2001
2. *Rozhodnutí, které mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. OŠ/1739/2002* ze dne 7. května 2002
3. *Statut MŠ* ze dne 27. prosince 2001
4. *Jmenovací dekret ředitelky* ze dne 1. srpna 1988 a *Potvrzení ve funkci ředitelky* ze dne 1. ledna 2002
5. *Výroční zpráva MŠ Vacenovice za školní rok 2003/2004* ze dne 6. srpna 2004
6. *Školní vzdělávací program na školní rok 2004/2005*
7. *Třídní programy 1. a 2. třídy na rok 2004/2005*
8. *Přehledy výchovné práce 1. a 2. třídy ve školním roce 2004/2005*
9. *Organizační řád mateřské školy Vacenovice na školní rok 2004/2005*
10. *Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky školy na školní rok 2004/2005*
11. *Provozní řád mateřské školy na školní rok 2004/2005*
12. *Vnitřní řád mateřské školy na školní rok 2004/2005*
13. *Kritéria pro hodnocení a odměňování pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005*
14. *Charakteristiky jednotlivých tříd ve školním roce 2004/2005*
15. *Škol (MŠMT) V 1-01 výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004* ze dne 29. září 2004 (50 vykázaných dětí)
16. *Povolení výjimky ředitelem MŠ pro školní rok 2004/2005 (bez datování)*
17. *Přehled docházky 1. třídy ve školním roce 2004/2005 (25 dětí)*
18. *Přehled docházky 2. třídy ve školním roce 2004/2005 (25 dětí)*
19. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole 1. třídy ve školním roce 2004/2005 (25 ks.)*
20. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole 2. třídy ve školním roce 2004/2005 (25 ks.)*
21. *Seznam dětí ve školním roce 2004/2005 (50 dětí)*
22. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ ve školním roce 2004/2005 (50 dětí)*

23. Personální dokumentace a doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání zaměstnanců v MŠ ve školním roce 2004/2005
24. Pracovní doba učitelek MŠ Vacenovice 2004-2005 (bez datování)
25. Pracovní náplně zaměstnanců MŠ ve školním roce 2004/2005
26. Organizace dne ve školním roce 2004/2005
27. Plán pedagogických a provozních rad 2004/2005
28. Zápis z provozních a pedagogických rad za školní rok 2004/2005
29. Kontrolní a hospitační činnost 2004/2005
30. Plán hospitační činnosti 2004/2005
31. Zápis z hospitací ve školním roce 2004/2005 (4)
32. Zápis z kontrol ve školním roce 2004/2005 (3)
33. Plán dalšího vzdělávání 2004/2005
34. Evidence absolvovaných vzdělávacích kurzů ve školním roce 2004/2005
35. Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole ze dne 1. září 2003
36. Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky školy s platností od 12. září 2003
37. Vnitřní řád Mateřské školy Sluníčko (bez datování)
38. Zápis z rodičovských schůzek ve školním roce 2004/2005
39. Spisový řád Mateřské školy Vacenovice
40. Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek umožňují realizovat vzdělávací program MŠ. Organizační struktura školy i její informační systém je až na drobné nedostatky funkční. Rezervy jsou patrné při hospitační činnosti a jejím využívání k metodickému vedení učitelek.

Materiálně-technické zázemí, i přes určité rezervy ve vybavení pro pohybové činnosti, umožňuje realizovat ŠVP.

Třídní plánování výchovně-vzdělávací práce MŠ není promyšleno z hlediska integrace spontánních a řízených činností a vzhledem k individuálním schopnostem dětí. Organizace, metody a formy práce vycházely spíše z tradičního pojetí předškolního vzdělávání. Větší prostor pro osobnostní rozvoj dětí, jejich aktivní učení, komunikaci a upevňování sociálního chování byl v průběhu spontánních činností. Řízené činnosti byly poznamenány stále ještě převažujícím tradičním stylem práce učitelek, bez promyšlenější motivační propojenosti a někdy i bez podnětného hodnocení. Celkovou výchovně-vzdělávací práci ve všech třídách pozitivně ovlivňovaly pěkné vzájemné vztahy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	v.r. Hana Tesaříková
Člen týmu	Mgr. Ivana Běťáková	v.r. Ivana Běťáková

V Brně dne 21. ledna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 25. ledna 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Květoslava Malá, ředitelka MŠ	v.r. Květoslava Malá

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-01	12-1008/05/53-986
Školská rada		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.